

14.Dementa Mixta

Este intalnita frecvent la pacientii varstnici. Exista mai multe tipuri de modificari la nivelul creierului, prezentand elemente intalnite in boala Alzheimer, dementa vasculara si/sau dementa cu corpi Lewy.

Alte cauze mai putin frecvente de dementa sunt:

- Hidrocefalia cu presiune normala
- Boala Creutzfeldt
- Boala Huntington
- Traumatisme cerebrale repetitive: boxeri, fotbalisti

Afectiuni ce mimeaza dementa, cu potential reversibil:

- Disfunctiile tiroidiene si metabolice: hipoglicemia, hipotiroidismul, scaderea sau cresterea sodiului, cresterea calciului in organism, dificultati de absorbtie a vitaminei B12
- Deficite nutritionale: deficit de vitamin B1 la consumatorii de alcool, deficit de vitamina B6.
- Hematoame subdurale
- Reactii adverse la anumite medicamente
- Hipoxia cerebrala

Simptome pentru dementa

Tulburarea de memorie reprezinta cea mai frecventa acuza dar simptomele dementei pot varia dupa cum urmeaza:

Tulburari cognitive:

- tulburare de memorie de scurta durata, observata cel mai des de catre membrii familiei
- tulburare de comunicare si de limbaj, cu dificultati in gasirea cuvintelor
- tulburare de orientare vizuo-spatiala
- dificultati in planificarea si organizarea activitatilor zilnice
- dificultati in executarea anumitor activitati complexe

Tulburari psihiatrice:

- tulburare de comportament
- anxietate si depresie
- halucinatii

Stadii ale dementei

Stadializarea dementei poate fi de ajutor atat medicului cat si apartinatorilor.

Retinem ca modificarile cerebrale adiacente dementei preced aparitia simptomelor.

Prin urmare, exista urmatoarele stadii ale dementei:

Usoara

Afectarea memoriei de scurta durata exprimata prin dificultati in reevocarea anumitor cuvinte/evenimente sau dificultati in gasirea anumitor obiecte personale. Este pastrata independenta fizica si psihica in desfasurarea activitatilor zilnice.

Moderata

In acest stadiu, sunt afectate mai multe domenii cognitive. Pot aparea urmatoarele simptome:

- accentuarea tulburarii de memorie, prin dificultati in a reevoca numarul de telefon sau adresa de domiciliu
- dificultati in indeplinirea anumitor sarcini

- dezorientare temporar-spatiala
- dificultati in administrarea finantelor
- tulburari de comportament: ostilitate, agitare psiho-motorie sau apatie, inapetenta, depresie
- modificarea ciclului de somn-veghe: somnolenta excesiva pe parcursul zilei si insomnie pe

parcursul noptii cu agitare psiho-motorie

In aceasta etapa, se pot desfasura in continuare activitatile zilnice uzuale dar necesita asistenta in finalizarea lor.

Severa

Este necesara asistenta permanenta, prezentand urmatoarele simptome:

- dezorientare in privinta propriei persoane,
- nerecunoasterea membrilor familiei
- saracirea limbajului pana la absenta lui
- incontinenta urinara/fecala
- pierderea abilitatilor motorii precum mersul si in final capacitatea de a inghiti.

In acest stadiu sunt necesare masuri suplimentare. Pacientul este predispus la infectii respiratorii (pneumonie) si caderi de la propriul nivel, avand ca si posibile consecinte traumatisme cranio cerebrale sau fracturi la nivelul soldului.

Depresia si dementa

In general, riscul de depresie este destul de ridicat in randul persoanelor mai in varsta. Cu atat mai mult, in cazul pacientilor diagnosticati cu dementa vasculara sau Alzheimer, incidenta depresiei este de 30%, iar in cazul dementei asociate bolilor Parkinson sau Huntington, este de peste 40%.

In cazul persoanelor diagnosticate cu o forma de dementa, semnele depresiei nu difera fata de restul populatiei, insa pot fi mai greu de observat, datorita simptomatologiei dementelor.

Starea de spirit a persoanelor care dezvoltă si depresie poate fi una scazuta, iritabila, cu accese de furie sau violenta. Ritmul de somn – stare de veghe este perturbat, si se instaleaza insomniile sau tulburarile de somn. De asemenea, poate sa apara o scadere sau o modificare a apetitului si a energiei vitale.

La nivel mintal, pacientul poate sa experimenteze ganduri negative, chiar nihiliste, lipsa de speranta sau sens, vina, sau ura de sine. Toate acestea pot impacta functiile cognitive.

Diagnostic pentru dementa

Diagnosticul corect pentru una din formele de dementa se pune in mai multi pasi. Vizita initiala la medicul neurolog reprezinta etapa in care medicului ii sunt prezentate simptomele

pacientului, preferabil de catre o persoana apropiata, care acompaniaza pacientul la control.

Urmeaza evaluarea functiei cognitive, dar si a starii generale de sanatate si o examinare neurologica completa. Apoi, medicul va recomanda o serie de investigatii de imagistica, printre care se pot numara investigatia de electroencefalografie (EEG) sau investigatii de imagistica IRM (RMN).

Tratament dementa

Un pas important in livrarea celui mai bun plan de tratament fiecarui pacient in parte afectat de o forma de dementa, este chiar diagnosticarea corecta a afectiunii sale. De asemenea, este

importanta monitorizarea in timp real a simptomelor si modului de manifestare a formei de dementa, pentru a reevalua si modifica tratamentul, atunci cand este necesar.

Tratamentul dementei este stabilit in functie de substratul acesteia.

In prezent, nu exista un tratament modificador de boala sau curativ, in pofida numeroaselor studii efectuate in acest domeniu. Exista insa medicamente ce pot ameliora temporar simptomele.

- INHIBITORI DE COLINESTERAZA – Donepezil, Galantamina, Rivastigmina ce actioneaza prin cresterea nivelului de transmitatori chimici la nivelul creierului, transmitatori implicati in procesul de memorare.

- MEMANTINA – are ca mecanism reglarea activitatii glutamatului, un alt mesager chimic implicat in memorie si invatare.

- Alte medicamente ce pot ameliora simptome precum depresia, agitatie psiho motorie, halucinatiile, tulburarile de somn.

In ultimii ani, descoperirile cercetatorilor au dus la o intelegere mai buna a fiziopatologiei dementei, ceea ce a dus la o modificare in abordarea managementului pacientului, de la o una conservatoare, bazata doar pe simptome la una biologica. Tratamentele insa, sunt gandite tot pe baza simptomatologiei, in lipsa unor variante care sa prezinte succes in stoparea bolii in evolutie, vindecarea sau prevenirea sa.

Pe langa tratamentul medicamentos, care este prescris in functie de tipul de dementa si de simptomele asociate, sunt disponibile o serie de variante terapeutice care pot ameliora viata unui pacient cu dementa si a celor din jurul sau:

Tulburari de comportament – recunoasterea ca atare si tratarea profesionista a depresiei, starilor de agitatie sau agresivitate sau a problemelor de somn sunt aspecte importante in ajutorarea pacientului cu dementa.

Dieta – o dieta inadecvata este un element frecvent in cazul bolnavilor de dementa si este asociata cu un grad ridicat de morbiditate si mortalitate. Acest lucru se intampla in primul rand pentru ca unii pacienti isi pot pierde capacitatea de hranire sau isi pot pierde mirosul, ceea ce duce la o hranire precara, la lipsa poftei de mancare si la pierderea in greutate.

Reabilitare cognitiva – are rolul de a ajuta pacientii in stadii incipiente de dementa in mentinerea pe o perioada cat mai lunga de timp a functiilor cognitive si de a dezvolta strategii cognitive complementare de a compensa declinul cognitiv.

Miscare fizica – exercitiile fizice ajuta la mentinerea sanatatii fizice si pot sa intarzie progresia declinului cognitiv.

Terapie ocupationala – vine in ajutorul pacientilor, dar si apartinatorilor in a identifica si utiliza mecanisme de adaptare si alte strategii de a face fata dementei.

Posibilele masuri de preventie sunt:

1. Dieta, activitatea fizica zilnica, evitarea izolarii, efectuarea de exercitii ce pot antrena memoria si nu numai.

2. Controlul factorilor de risc vascular

3. Eliminarea factorilor nocivi precum alcoolul si tutunul

Se poate face preventie pentru dementa?

Dementa nu este o afectiune care poate fi prevenita, dar sunt o serie de factori de risc care pot fi tinuti sub control:

1. Dieta
2. Activitatea fizica zilnica
3. Evitarea izolarii
4. Efectuarea de exercitii ce pot antrena memoria si nu numai.
5. Controlul factorilor de risc vascular
6. Eliminarea factorilor nocivi precum alcoolul si tutunul

Daca dumneavoastra sau cineva apropiat prezinta dificultati in memorarea sau reevocarea evenimentelor recente, prezentati-va la clinica Neuroaxis pentru o evaluare corecta a acestor simptome, incadrarea lor si stabilirea cauzei.

Medicul neurolog va efectua o examinare neurologica impreuna cu teste neuropsihologice, analize de laborator, imagistica cerebrala, punctie lombara cu analiza lichidului cefalo rahidian – acolo unde se impune, cu scopul de a identifica substratul afectiunii.